

REMISS

Remiss juli 2020

Länsstyrelsen
Stockholm

**Åtgärdsprogram för kolmonoxid
i Stockholms stad**

Detta åtgärdsprogram är fastställt av Länsstyrelsen Stockholm i nära samverkan med Stockholm stad.

För mer information kontakta
Länsstyrelsens enhet för miljöanalys
Tfn: 010-223 10 00

Foto omslag: Länsstyrelsen Stockholm

Foto inlaga: Mostphotos

Utgivningsår: 2020

ISBN: 978-91-7937-038-1

Du hittar rapporten på vår webbplats www.lansstyrelsen.se/stockholm

Förord

Ett åtgärdsprogram för utomhusluft ska enligt 5 kap. 7 § miljöbalken och § 33 Luftkvalitetsförordningen (2010:477) upprättas om en miljökvalitetsnorm har överskridits eller riskerar att överskridas. Normvärdet för kolmonoxid (CO) är angivet som högsta 8 timmar glidande medelvärde och får ej överskrida 10 mg/m³. På Sveavägen i Stockholm överskrids normen nästan varje år. Orsaken till återkommande överskridanden beror på en bilkortege av veteranbilar och sportbilar på Sveavägen första lördagen i augusti varje år. Några åtgärder har införts för att försöka sänka halterna av kolmonoxid, men åtgärdernas effekt har visat sig vara otillräckliga. Detta åtgärdsprogram har tagits fram av Länsstyrelsen Stockholm i nära samverkan med Stockholm stad. Programmet innehåller fyra åtgärder som ska genomföras i syfte att följa miljökvalitetsnormen för kolmonoxid. Trafiknämnden i Stockholm stad är ansvarig för att åtgärderna genomförs. Det framtagna åtgärdsprogrammet gäller som längst i sex år och kommer att revideras vid behov.

Innehåll

Åtgärdsprogrammet i korthet	5
Arbetsprocess	8
Utvärdering och uppföljning av åtgärdsprogram	9
Introduktion	10
Miljö kvalitetsnorm för kolmonoxid.....	10
Mätning av kolmonoxid i Stockholm	10
Problembeskrivning	11
Källbeskrivning av kolmonoxid	11
Miljöbedömning av åtgärdsprogrammet för kolmonoxid	14
Åtgärder.....	15
Referenser.....	18
Bilaga 1	19

BEMISS

Åtgärdsprogrammet i korthet

I Naturvårdsverkets handbok om miljö kvalitetsnormer i utomhusluft (Luftguiden, 2019) beskrivs hur ett åtgärdsprogram upprättas och vilken information som behöver finnas med. Detta avsnitt behandlar åtgärdsprogrammet för kolmonoxid i Stockholm i korthet, vilket sedan beskrivs i sin helhet i programmet.

- **Var ett överskridande av en miljö kvalitetsnorm inträffat**
 - I Stockholm överskrids miljö kvalitetsnormen för kolmonoxid nästan varje år, det sker i samband med en större årlig motorträff i början av augusti varje år, då många bilentusiaster med äldre bilar trafikerar Sveavägen. Åskådare, deltagare samt boende längs Sveavägen utsätts under evenemanget för halter av kolmonoxid som överskrider miljö kvalitetsnormen 10 mg/m^3 som ett medelvärde under 8h.
- **Det berörda området typ, storlek, väderleksförhållanden och skyddsvärda objekt**
 - Området som omfattas av överskridandet av gränsvärdet eller riskerar att överskrida gränsvärdet är begränsat till en sträcka på Sveavägen, cirka 2 km från Sveaplan till Sergels torg. På Sveavägen finns det bostäder på båda sidor av vägen samt restauranger, caféer, butiker och parker. SLB-analys på Miljöförvaltningen har tagit fram data över antal boende intill Sveavägen, vilket enligt underlaget är 960 personer. Antalet åskådare till motorträffen i augusti varje år är uppskattat till 2000–3000 personer.
- **Förorenings ursprung, och hur den har konstaterats**
 - Kolmonoxid har i stort sett en enda källa, biltrafiken. Det gäller främst äldre bilar utan katalysator. Halterna av kolmonoxid mäts kontinuerligt på båda sidor av vägen på Sveavägen (Sveav. 59 och Sveav. 88). Instrumentet som används för mätningen är Environnement S.A. CO12M vilken använder referensmetoden för mätning av kolmonoxid i utomhusluft.

- **Analys av situationen som har gjorts**
 - Eftersom överskridandet av kolmonoxid är begränsat till en gata under en förbestämd dag varje år, samt att överskridandet ligger nära gränsvärdet, bör inte starka och kostsamma åtgärder krävas för att klara miljö kvalitetsnormen redan 2021.

- **Genomförda förbättringsåtgärder och effekterna av dem**
 - Innan upprättandet av åtgärdsprogrammet arbetade redan staden trafiksituationen på Sveavägen genom följande åtgärder:
 - *Mer stoppförbud istället för parkeringsförbud på vissa sträckor längs Sveavägen*
 - *Gräskantsskydd vid Vanadislunden, för att hindra bilar att parkera där*
 - *Justeringar av trafiksignaler för att minska möjligheten att köra för fort*
 - *Farthinder på Sveavägen i form av buskuddar*
 - Trots vidtagna åtgärder så överskreds normen både 2018 och 2019 vilket indikerar att åtgärderna inte varit tillräckliga. Det går inte att beräkna eller bedöma hur stor effekt de individuella åtgärderna har haft.

- **Planerade förbättringsåtgärder**
 - Informationsinsatser i relevanta kommunikationskanaler
 - Utökad samarbete mellan polis och parkeringsvakter under kortegen
 - Fler farthinder på Sveavägen i form av buskuddar
 - Hastighetssänkning från 50 km/h till 40 km/h

- **Publikationer eller andra dokument som kompletterar informationen enligt ovan**
 - *Kompletteras efter samrådet.*

- **De åtgärder som myndigheter eller kommuner behöver vidta för att miljö kvalitetsnormerna ska följas, vilka myndigheter eller**

kommuner som behöver vidta respektive åtgärd och tidpunkt för när åtgärderna behöver vara genomförda,

- Hänvisning till tabell 3.
- **Hur krav på förbättringar ska fördelas mellan olika åtgärder**
 - De enskilda åtgärderna har i sig sannolikt inte så stora effekter på kolmonoxid men sammantaget bedöms åtgärderna leda till att normen uppfylls.
- **Den förbättring som var och en av åtgärderna bedöms medföra och hur åtgärderna tillsammans bedöms bidra till att normen följs**
 - *SLB kompletterar informationen efter samrådet.*
- **Analys av programmets konsekvenser från allmän och enskild synpunkt och hur åtgärderna är avsedda att finansieras.**
 - Åtgärdsprogrammet är litet i sin omfattning och bedöms inte ha några större konsekvenser utifrån allmän och enskild synpunkt. Exponeringen av kolmonoxid för de cirka 960 boende vid Sveavägen, och för 2000–3000 människor som vistas på sträckan vid det specifika tillfället, minskar. De fysiska åtgärderna försvårar möjligheterna för veteranbils-kortegen att stanna på Sveavägen och att köra snabbt. Ökad polisiär närvaro kommer att minska tomgångskörning och även minska attraktiviteten för entusiaster att delta under kortegen. Konsekvenser för enskilda veteranbilsentusiaster är således att man eventuellt får en försämrad upplevelse av tillställningen jämfört med tidigare. Bedömningen är dock att de positiva hälsoeffekterna väger tyngre än eventuella konsekvenser för enskilda.
 - Trafikkontoret i Stockholms stad ansvarar för genomförandet av åtgärderna och kostnaderna. Arrangören av Stockholm Car Meet, Egmont, ansvarar för informationsinsatser på deras hemsida och kostnaden för detta anses vara marginell.

Arbetsprocess

Upprättandet av åtgärdsprogrammet har utförts av Länsstyrelsen Stockholm i nära samarbete med Stockholms stad. Miljöförvaltningen har sammanställt statistik och uppgifter kring halter av kolmonoxid på Sveavägen.

Trafikkontoret och Miljöförvaltningen har tagit fram förslag på åtgärder i samråd med Länsstyrelsen. Naturvårdsverket har även fått möjlighet att lämna synpunkter tidigt i processen innan samrådsförfarandet.

Rapporten har tagits fram av Max Elmgren på Miljöförvaltningen i Stockholms stad, och har redigerats av Sophie Lindstrand och Helen Barda på Länsstyrelsen Stockholm.

Arbetet har utförts av en arbetsgrupp ledd av Sophie Lindstrand, Länsstyrelsen, och där följande personer deltagit:

Helen Barda, Länsstyrelsen Stockholm

Linnea Svärd, Trafikkontoret, Stockholms stad

Malin Täftefur, Miljöförvaltningen, Stockholms stad

Max Elmgren, Miljöförvaltningen, Stockholms stad

Sara Nilsson, Miljöförvaltningen, Stockholms stad

Tomas Nitzelius, Trafikkontoret, Stockholms stad

Förankring av åtgärdsprogrammet på chefsnivå har skett på ett antal möten under processens gång. Länsstyrelsen har haft kontakt med Solvalla travbana där Stockholm Car Meet hålls, och med Egmont som är huvudarrangör av evenemanget, för att informera om att ett åtgärdsprogram håller på att tas fram. Dialog med arrangören kommer att etableras under samrådet av åtgärdsprogrammet.

Utvärdering och uppföljning av åtgärdsprogram

Detta åtgärdsprogrammet gäller som längst i sex år och kommer att revideras vid behov. Ambitionen är att åtgärderna i åtgärdsprogrammet ska förhindra överskridandet av miljökvalitetsnormen för kolmonoxid. De nuvarande åtgärderna anses vara lämpliga i dagsläget men en utvärdering kommer att genomföras efter augusti 2021 när motorbilsträffen ägt rum. Länsstyrelsen kommer tillsammans med berörda aktörer bedöma om åtgärderna räcker eller om det krävs skarpere åtgärder.

Kontinuerliga mätningar sker löpande för att kontrollera att miljökvalitetsnormen följs. Ansvaret att utföra kontinuerliga mätningar av kolmonoxid på Sveavägen åligger Stockholms stad. De årliga uppföljningarna ska ligga till grund för bedömningar om införda åtgärder är tillräckliga eller behöver justeras. Om uppföljningen visar att miljökvalitetsnormen inte följs år 2021, kan åtgärdsprogrammet revideras och kompletteras med mer kraftfulla åtgärder.

Introduktion

Att luftföroreningar påverkar människors hälsa är väl etablerat, och det kontinuerliga arbetet för att förbättra luftkvaliteten för Stockholms invånare är ett fortlöpande arbete inom Stockholms stad.

Hälsoriskerna med kolmonoxid är kopplade till syreupptagningsförmågan då kolmonoxid binder ungefär 200 gånger lättare till hemoglobinet i kroppens röda blodkroppar jämfört med syre och bildar karboxyhemoglobin. Det specifika hemoglobinet mäts i procent av totala mängden hemoglobin i blodet. Världshälsoorganisationen (WHO) har definierat gränsvärdet för kolmonoxid så att ingen ska utsättas för mer än 2,5 procent karboxyhemoglobin i blodet. WHO har sammanställt studier som visar att man kan nå dessa nivåer i blodet då koncentrationen av kolmonoxid i luften är 10 mg/m^3 under åtta timmar. Det har även visats att nivåer av 2,5 procent i blodet blir tung träning, även hos unga och friska personer svårare, medan personer med nedsatt lungfunktion eller ischemisk hjärtsjukdom får svårare redan vid lättare ansträngning vid samma nivå.

Miljö kvalitetsnorm för kolmonoxid

Miljö kvalitetsnormer har som syfte att skydda människors hälsa. För att skydda människors hälsa får kolmonoxid inte förekomma i utomhusluft med mer än 10 mg/m^3 som högsta åttatimmarsmedelvärde under ett dygn.

Luftkvalitetsförordningen (2010:477) 14 §

Tabell 1. Miljö kvalitetsnorm för kolmonoxid

MKN-norm till skydd för människors hälsa	Medelvärdetid	Anmärkning
10 mg/m^3	8 timmar rullande medelvärde	Värdet får <i>ej</i> överskridas

Mätning av kolmonoxid i Stockholm

Kolmonoxid mäts kontinuerligt på Sveavägen och Hornsgatan i Stockholm sedan 1990-talet och halterna har sjunkit kraftigt sedan dess, se Figur 2. Främsta orsaken till att halterna sjunkit är katalysatorer på alla bilar fr.o.m. år 1989. Trots att årsmedelvärdet av kolmonoxid är väldigt lågt, så

överskrids miljö kvalitetsnormen på Sveavägen nästan varje år sedan införandet av normen 2004, se Figur 4.

Problembeskrivning

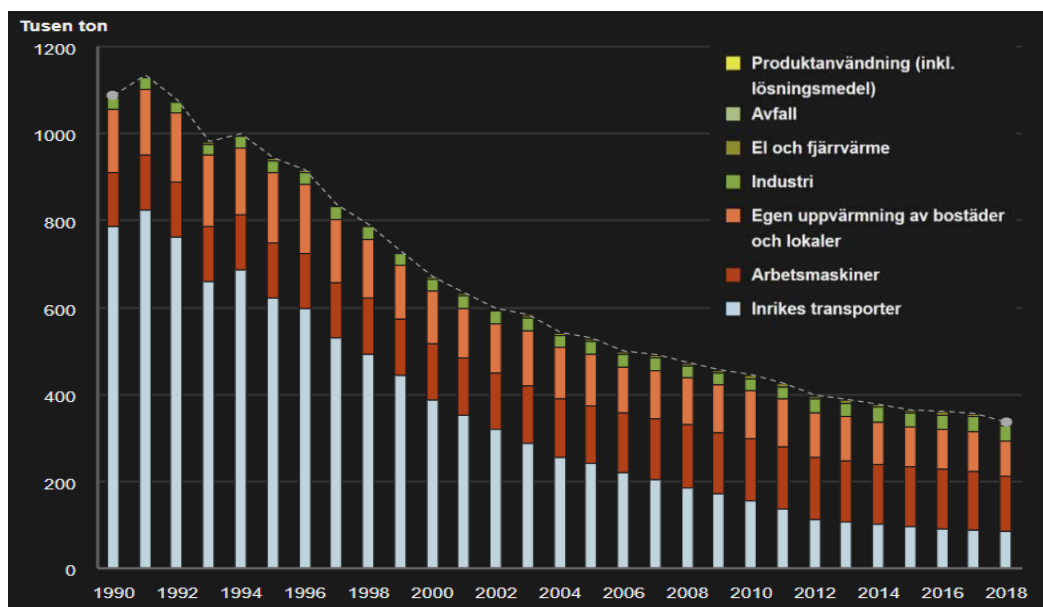
Överskridanden av kolmonoxid på Sveavägen sker i samband med den årliga motorträffen Stockholm Car Meet med tillhörande kortege på Sveavägen första lördagen i augusti varje år, då äldre veteranbilar och sportbilar kör upp och ned längs Sveavägen, samt står på tomgång längs Sveavägen och tvärgator. Många av fordonen i kortegen är av äldre modell och saknar därmed katalysatorer vilket leder till stora utsläpp av kolmonoxid i jämförelse med bilar som har katalysatorer.

Stockholm Car Meet har hållits på många platser runt om i Stockholm bland annat på Täby galopp, Barkarby flygfält samt Hågelbyparken, men har sedan några år tillbaka arrangerats på Solvalla. Motorträffens program innehåller inte längre någon kortege på Sveavägen, men många entusiaster samlas fortfarande i en mer eller mindre organiserad kortege och kör längs Sveavägen. Kortegen uppskattas locka omkring 2000–3000 besökare, men kan vissa år locka betydligt fler. Antalet åskådare och deltagare i kortegen är starkt väderberoende, utöver deltagare och åskådare bor det även cirka 960 personer i lägenheter med fasad mot Sveavägen, som ofrivilligt utsätts för förhöjda kolmonoxidhalter.

År 2019 inföll motorträffen den 3 augusti. Eftersom bilarna körs mestadels på kvällen blir det högsta 8h-medelvärdet följande dygns morgon, det vill säga den 4 augusti. På Sveavägen mäts kolmonoxid på båda sidor gaturummet. Sveavägen 88 (östra sidan) uppmättes den 4 augusti 2019 till $11,21 \text{ mg/m}^3$ och överskrider därmed miljö kvalitetsnormen, kommande tre timmar resulterade också i åttatimmarsmedelvärden över 10 mg/m^3 , vilket gav totalt fyra överskridanden under 2019. På västra sidan Sveavägen (Sveav. 59) uppmättes endast $1,14 \text{ mg/m}^3$ under samma timmar. Vilken sida av Sveavägen som blir värst drabbad av de höga kolmonoxidhalterna beror på vindriktningens effekt. Den högsta åttatimmarsmedelvärdet på takstationen på Sveavägen var endast $0,9 \text{ mg/m}^3$ under samma timmar.

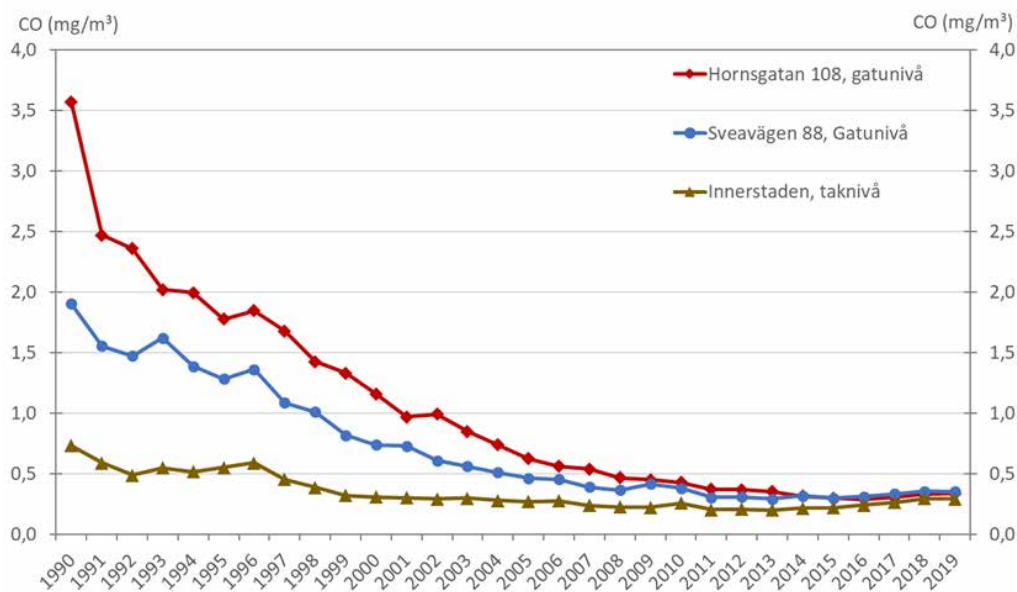
Källbeskrivning av kolmonoxid

Fördelningen av källorna till de totala kolmonoxidutsläppen i Sverige ses i Figur 1. Störst utsläpp kommer från arbetsmaskiner, egen uppvärmning och vägtrafik. Vägtrafikens inverkan på årsmedelvärdet av kolmonoxid i Sverige har minskat tiofald sedan 1990, mycket tack vare införandet av krav på katalysatorer på bilarna.

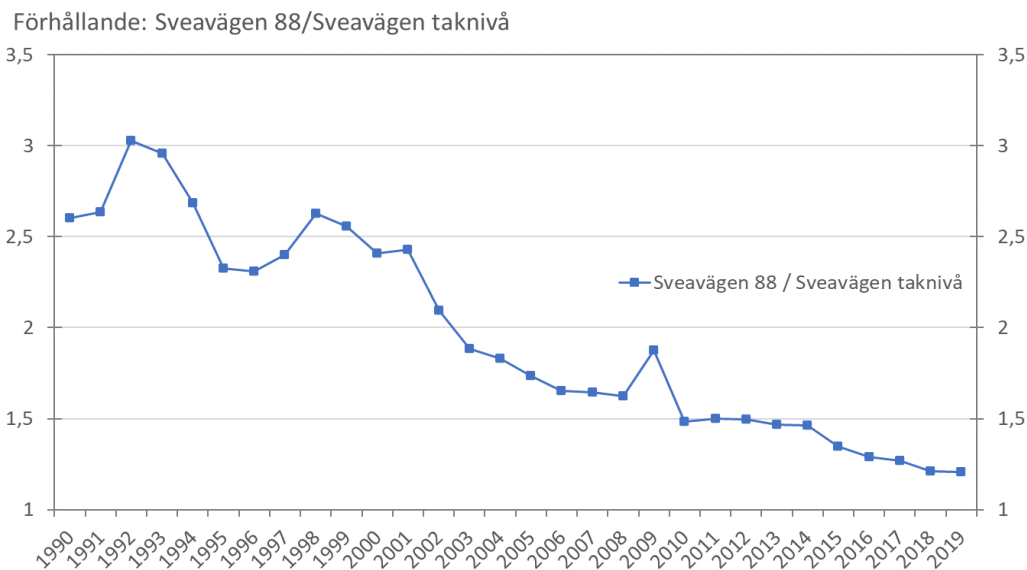

Figur 1. Fördelning av de största källorna för utsläpp av kolmonoxid i Sverige från 1990 till 2018.

Utsläppen i Figur 1 visar inte var utsläppen sker någonstans, vilket är betydligt viktigare för hälsan än de totala utsläppen. Få svenska städer har tung industri eller energiproduktion mitt i städerna, dessutom har de flesta fjärrvärme istället för egen uppvärmning. Arbetsmaskiner hittar man inte heller i större utsträckning i städerna utan främst inom skogsarbete, industrier och jordbruk. Den enskilt största källan till kolmonoxid i städerna är vägtrafiken. I Stockholm är gaturummen ofta smala med höga byggnader intill gatan vilket minskar omblandning av luften som leder till ökad koncentration av avgasrelaterade luftföroreningar. Trots de smala gaturummen, är årsmedelvärdet av kolmonoxid i Stockholm väldigt lågt och fortsätter att sjunka varje år. I Figur 2 presenteras årsmedelvärdet av kolmonoxidhalter på Sveavägen i Stockholm. De senaste åren ser det ut som att halterna har börjat öka igen men detta stämmer inte, utan SLB-analys som ansvarar för Stockholms mätningar av luftföroreningar bytte ut gamla mätinstrument mot nya. De nya instrumenten kan mäta både lägre och högre halter av kolmonoxid med större noggrannhet, vilket resulterade i att det ser ut som en ökning av halterna sedan 2016. Om man observerar skillnaden mellan graferna för taknivå och gatunivå i Figur 2 så kan man se att skillnaden minskar nästan varje år, även de senaste åren. Detta tydliggörs i Figur 3 som visar förhållandet mellan kolmonoxid på Sveavägen 88 och halterna i taknivå på Sveavägen. Om skillnaden i kolmonoxidhalter mellan gata och tak minskar innebär det att halterna i gaturummet minskat.

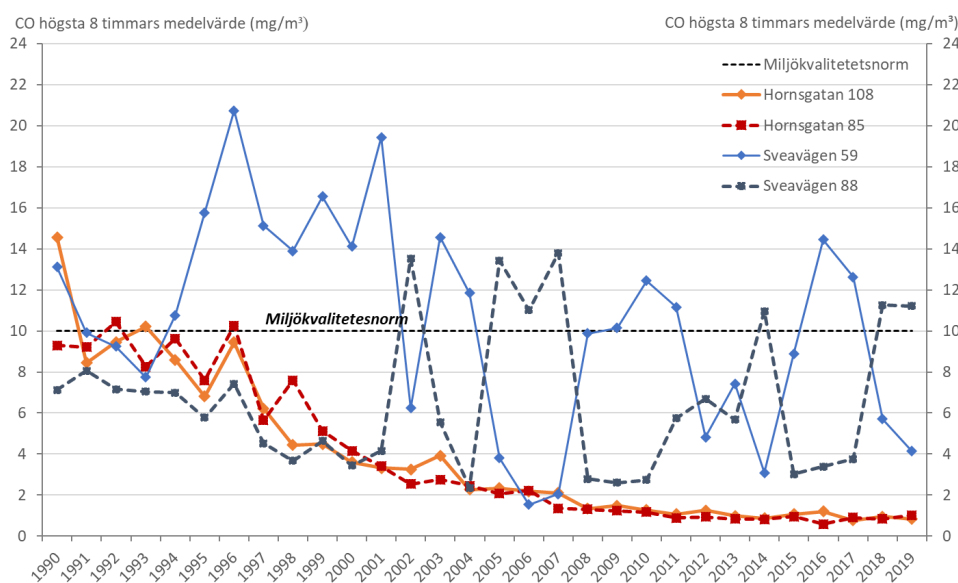
Figur 2. Trend för uppmätta årsmedelhalter av kolmonoxid åren 1990–2019 vid mätstationerna på Hornsgatan och Sveavägen. Halterna av kolmonoxid i tagnivå är ett medelvärde av stationerna i tagnivå på Hornsgatan och Sveavägen.

Figur 3. Förhållandet mellan halter av kolmonoxid i gatunivå (Sveavägen 88) och tagnivå på Sveavägen

Figur 4 visar högsta åttatimmarsmedelvärde av kolmonoxid i gatunivå på Hornsgatan och Sveavägen för åren 1990–2019. Miljö kvalitetsnormen överskrids nästan varje år på Sveavägen på grund av den återkommande motorträffen med stor andel äldre fordon. Vilken sida av gaturummet som

uppvisar högst halter, vid dessa tillfällen, beror på den rådande vindriktningen. På Hornsgatan har högsta åttatimmarsmedelvärdet minskat i takt med skärpta avgaskrav och minskad trafik och har därför inte haft något överskridande av miljökvalitetsnormen sedan slutet av 90-talet. Sveavägens högsta åttatimmarsmedelvärde har inte haft samma trend utan överskrider normen på ena eller andra sidan Sveavägen nästan varje år, på grund av att många bilar under bilträffens kortege på Sveavägen är gamla och saknar katalysator vilket ger höga emissioner av kolmonoxid.

Figur 4. Trend för högsta uppmätta 8-timmarsmedelvärde av kolmonoxid, åren 1990–2019 för mätningarna i gatunivå på Hornsgatan och Sveavägen (motsatta sidor).

Miljöbedömning av åtgärdsprogrammet för kolmonoxid

Enligt 6 kap 11 § miljöbalken ska den som upprättar ett åtgärdsprogram göra en miljöbedömning av åtgärdsprogrammet, det vill säga om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Åtgärdsprogrammet innehåller fyra åtgärder. Endast en av åtgärderna har fysisk karaktär. Ingen av åtgärderna har karaktären att permanent förändra gaturummet på eller omkring Sveavägen. Ingen trafik kommer heller att flyttas eller ledas om eller på annat sätt påverka luftkvaliteten på andra gator. Länsstyrelsen gör således bedömningen att genomförandet av åtgärdsprogrammet inte kommer innebära betydande miljöpåverkan. Någon bedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte göras.

Åtgärder

Eftersom överskridandet av kolmonoxid är begränsat till ett dygn per år i ett tydligt begränsat område räcker det att åtgärder tillämpas vid de tillfällen då kolmonoxidhalterna förväntas att överskrida miljö kvalitetsnormen. Detta innebär att permanenta förändringar av gaturummet inte är aktuellt för närvarande. Åtgärderna som vidtas syftar till att minska halterna och samtidigt minimera konsekvenserna för näringsidkare på Sveavägen under tiden för åtgärderna.

De åtgärder som hittills har utförts har inte givit någon mätbar effekt på kolmonoxidhalter. I tabell 2 återfinns de åtgärder som redan har införts på Sveavägen, medan tabell 3 innehåller åtgärder som införs kommande år på grund av överskridandet av miljö kvalitetsnormen för kolmonoxid.

Tabell 2. Åtgärder som redan har testats eller införts

Åtgärd	Förväntad effekt	Tid för åtgärd	Ansvarig
1. Infört stopp-förbud istället för parkeringsförbud	Minska attraktionen för tillfälliga stopp med motor på, kan eventuellt minska utsläppen av kolmonoxid något.	Infördes inför bilträffen 2018	Stockholms stad, Trafiknämnden
2. Gräskantskydd runt Vanadis-lunden	Omöjliggör att stanna nära inpå parken, där man tidigare stått på tomgång, kan eventuellt minska utsläppen av kolmonoxid något.	Infördes inför bilträffen 2018	Norrmalms stadsdelsförvaltning
3. Farthinder i form av busskuddar i höjd med Sveav.103	Minskar antalet fortkörningar, samt sänker medelhastigheten vilket borde minska utsläppen. Dessutom kan vissa bilar i kortegen inte komma över busskuddarna utan att skada bilen.	Infördes permanent sommaren 2019	Stockholms stad, Trafikkontoret, enheten för trafikplanering
4. Justerade trafiksignaler	De justerade trafiksignalerna ska minska möjligheten att köra för fort. Mindre gaspådrag = mindre utsläpp	Sommaren 2019	Stockholms stad, Trafikkontoret – enheten för trafikplanering

Tabell 3. Åtgärder kommande år

Åtgärd	Förväntad effekt	Kostnad	Tidplan	Ansvarig
Utökat samarbete mellan polis och parkeringsvakter	Bättre efterlevnad av trafikregler. Färre start och stopp längs Sveavägen och minskad tomgångskörning	<i>Kompletteras av Trafikkontoret efter samråd</i>	Inför kortegen 2021	Stockholms stad, Trafikkontoret – enheten för tillstånd
Informationsinsatser i relevanta kommunikationskanaler	Ökad medvetenhet om äldre bilar utsläpp, kan resultera i färre ekipage på Sveavägen.	Trafikkontoret: 200 000 kr	Inför kortegen 2021	Stockholms stad, Trafikkontoret – enheten för kommunikation
Ytterligare fARTHINDER i form av busskuddar på Sveavägen	Minskar attraktiviteten att köra snabbt och att köra med lågt frigående fordon.	370 000 kr	Oktober 2020	Stockholms stad, Trafikkontoret – enheten för trafikplanering
Hastighets-sänkning från 50 km/h till 40 km/h	Minskar attraktiviteten att köra snabbt och minskar utsläppen av kolmonoxid.	<i>Kompletteras av Trafikkontoret efter samråd</i>	2021	Stockholms stad, Trafikkontoret – enheten för trafikplanering

I tabell 3 listas de fyra åtgärder som anses aktuella att vidta i dagsläget för att förhindra överskridande av miljökvalitetsnormen. Det handlar om fysiska åtgärder, informationsinsatser och utökat samarbete mellan polis och parkeringsvakter som bedöms komplettera varandra.

Eftersom grundorsaken till överskridandet av kolmonoxid är avsaknad av katalysatorer är det viktigt att personer som deltar i kortegen blir informerade om de negativa hälsoeffekterna och att katalysatorer är en lösning för att minska bilarnas utsläpp. Målgruppen för informationsinsatserna är besökarna på Stockholm Car Meet och främst de personer som kommer att köra bil i kortegen. I kortegen brukar olika bilklubbar delta, men också fordon som inte hör till klubbarna.

För att nå målgruppen på bästa sätt planeras bland annat information på motorbilsträffen Stockholm Car Meet:s hemsida. Även om kortegen inte ingår i evenemangets program så går det att anta att flera i målgruppen

kommer att nås av informationen på hemsidan. Egmont som är arrangören av bilträffen, skulle kunna bistå med olika informationsinsatser för att nå ut bland annat till de bilklubbar som deltar i kortegen.

För att öka acceptansen av polisiär närvaro och fysiska farthinder så kan informationsskyltar på Sveavägen anordnas inför och under kortegen. Riktade informationsinsatser om hälsoeffekterna av kolmonoxid och möjligheterna med katalysator, kommer att utformas av Trafikkontoret i Stockholms stad våren 2021 samordnat med förvaltningens övriga informationskampanjer.

Farthinder i form av busskuddar kan påverka vissa fordon i kortegen på Sveavägen då de ofta är lågt frigående, det vill säga avståndet mellan underredet på bilen och marken är litet. Busskuddarna gör det därför omöjligt för dessa fordon att trafikera Sveavägen. Detta har direkt effekt på halterna. Hur stor effekten blir beror på hur många fordon som påverkas. Under 2020 ska Trafikkontoret införa ytterligare farthinder i form av busskuddar på Sveavägen mellan Frejgatan och Surbrunnsgatan.

Hastighetssänkningen från 50 km/h till 40 km/h minskar attraktiviteten att köra snabbt på Sveavägen. Detta kommer att genomföras av Trafikkontoret, Stockholms stad inom ramen för Trafikkontorets hastighetsplan där hastigheten sänks på ett antal gator inom staden. Åtgärden kommer att påverka trafiken i stort på Sveavägen.

Referenser

¹ *Luftguiden – handbok om miljö kvalitetsnormer för utomhusluft.*
Naturvårdsverket 2019:1, v. 4.

² *Raub, J., and World Health Organization. "Environmental health criteria 213: Carbon monoxide (second edition)." (1999), including corrigenda 2004.*

³ *WHO Guidelines for Indoor Air Quality: Selected Pollutants.* Geneva: [World Health Organization](#); 2010.

REMISS

Bilaga 1

Ur Sverige radio, publicerat måndag 5 november 2018 kl. 04.00. Länk.

Måns Gauffin som är kommunpolis berättar.

– Jag har själv jobbat flera år i yttre tjänst och vet att det har varit cruisingträffar på Sveavägen. Det har nu övergått till att det är muskelbilar som kör runt med musik på ganska hög volym och varvar motorer. Sveavägen har i folkmun börjat att kallas Monzabanan, säger Måns Gauffin.

Måns Gauffin avslutar med att berätta att polisen kontinuerligt bedriver arbete mot trafikbrott, där Sveavägen är en av de platser där man genomfört riktade insatser under året.

Stockholm Stads trafikkontor har tillsammans med polisen träffat de boende, gjort en utredning och genomfört åtgärder under 2018.

- Infört stoppförbud istället för parkeringsförbud på vissa sträckor.
- Placerat ut tillfälliga farthinder utanför Vanadislundens.
- Placerat föremål på trottoaren som ska försvåra parkering vid Frejgatan.
- Förbättrat samarbetet mellan parkeringsvakter och polisen.

Vilka åtgärder ska bli permanenta nästa år?

Gustaf Bergeröd, trafikplanerare på Stockholms stads trafikkontor svarar:

– På samma platser som det finns tillfälliga farthinder kommer det ersättas med permanenta farthinder. Det kommer att bli ungefär samma lösning som finns på Sveavägen utanför Handelshögskolan.

Gustaf Bergeröd fortsätter:

– På trottoaren vid Frejgatan har vid idag satt ut betonghinder för att man inte ska parkera på trottoaren. Under 2019 kommer dessa föremål ersättas av blomurnor.

Har ni haft någon dialog med bilentusiaster?

Gustaf Bergeröd, Stockholms stads trafikkontor svarar:

– Nej det har vi inte haft.

Länsstyrelsen i Stockholm – en
samlade kraft för en hållbar
framtid.

Mer information kan du få av
Länsstyrelsens enhet för miljöanalys
Tfn: 010-223 10 00

Rapporten hittar du på vår webbplats
www.lansstyrelsen.se/stockholm